

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 29. jun 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 29. juna 2009.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
I
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA DOZVOLU DA PODELI
SVEDOČENJE VEŠTAKA CHRISTIANA NIELSENA NA DVA DELA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
gđa Doris Brehmeier-Metz

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Zoran Jovanović
g. Vladimir Domazet

Prevod

I ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 18. marta 2008, Pretresno veće je utvrdilo da je izveštaj veštaka Christiana Nielsena (dalje u tekstu: Izveštaj veštaka) relevantan, da ima dokaznu vrednost i da spada u domen ekspertize g. Nielsena i, iako je odgodilo donošenje odluke o njegovom prihvatanju, pozvalo je autora radi unakrsnog ispitivanja.¹

2. Dana 10. juna 2009, tužilaštvo je podnelo poverljivi zahtev za dozvolu da podeli svedočenje svog veštaka Christiana Nielsena na dva dela.² Dana 18. juna 2009, Stanišićeva odbrana je podnela odgovor na Zahtev.³ Dana 19. juna 2009, tužilaštvo je zatražilo dozvolu da podnese repliku na Stanišićev odgovor.⁴ Dana 23. juna 2009, Simatovićeva odbrana je podnela odgovor na Zahtev.⁵ Dana 25. juna 2009, Veće je odbilo Zahtev i neformalnim saopštenjem obavestilo strane u postupku o svojoj odluci.

II ARGUMENTACIJA

A. Tužilaštvo

3. U svom Zahtevu tužilaštvo traži dozvolu da podeli svedočenje veštaka Christiana Nielsena na dva dela kako da bi mu se omogućilo da pristupi u ranoj fazi izvođenja dokaza tužilaštva, da bi svedočio o Izveštaju veštaka, i da pristupi drugi put, pred kraj izvođenja dokaza tužilaštva, da bi svedočio o dodatku Izveštaju koji se tiče dokumentarnih dokaza prikupljenih nakon izrade Izveštaja veštaka (dalje u tekstu:

¹ Odluka u vezi s Podneskom tužilaštva s izveštajima veštaka Nene Tromp i Christiana Nielsena na osnovu pravila 94bis, 18. mart 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka o izveštaju veštaka).

² Zahtev tužilaštva za dozvolu da podeli svedočenje veštaka Christiana Nielsena na dva dela, 10. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev).

³ Odgovor odbrane na Zahtev tužilaštva za dozvolu da podeli svedočenje veštaka Christiana Nielsena na dva dela, 18. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Stanišićev odgovor).

⁴ Molba tužilaštva za dozvolu da podnese repliku na Odgovor odbrane na Zahtev tužilaštva za dozvolu da podeli svedočenje veštaka Christiana Nielsena na dva dela, 19. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Molba).

⁵ Odgovor Simatovićeve odbrane na Zahtev tužilaštva za dozvolu da podeli svedočenje veštaka Christiana Nielsena na dva dela, 23. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Simatovićev odgovor).

Prevod

Dodatak).⁶ Tužilaštvo tvrdi da g. Nielsen trenutno radi na oceni ovih dokumenata i pripremi Dodatka.⁷

4. Tužilaštvo navodi da tokom drugog pojavljivanja g. Nielsena ne namerava da izvodi bilo kakve dokaze koji se tiču Izveštaja veštaka ili bilo kakve dokaze navedene u njemu.⁸ Štaviše, tužilaštvo tvrdi da podelom svedočenja g. Nielsena neće prekoračiti ukupno vreme procenjeno za njegovo glavno ispitivanje.⁹

5. Na kraju, tužilaštvo navodi da predloženi postupak ne ide na štetu odbrane, jer će ona imati obilje mogućnosti da unakrsno ispita g. Nielsena o svakom aspektu koji je, po njenom mišljenju, relevantan kako tokom njegovog prvog tako i tokom drugog svedočenja.¹⁰

B. Stanišićeva odbrana

6. Stanišićeva odbrana se protivi Zahtevu.¹¹ Ona navodi da se svedočenje g. Nielsena ne može jasno podeliti na sadržaje obrađene u Izveštaju veštaka i sadržaje vezane za Dodatak.¹² Ona tvrdi da analiza dokumenata nedavno dodatih na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65^{ter} pokazuje da će se predviđeni Dodatak baviti pitanjima koja su neraskidivo povezana sa potpunim razumevanjem "organizacione strukture MUP-a i DB-a Republike Srbije i ovlašćenja poverenih optuženom", dakle sa sadržajem Izveštaja veštaka.¹³

7. Stanišićeva odbrana tvrdi da je još uvek nejasno šta je tačan sadržaj Dodatka i da bi bilo protivno duhu i slovu pravila 94^{bis} Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) tražiti od optuženog da obelodani svoj prigovor na svedočenje pre nego što je Dodatak uopšte i sastavljen.¹⁴ Stanišićeva odbrana

⁶ Zahtev, par. 1, 12.

⁷ Zahtev, par. 4.

⁸ Zahtev, par. 6-7, 10.

⁹ Zahtev, par. 8.

¹⁰ Zahtev, par. 9.

¹¹ Stanišićev odgovor, par. 1, 15.

¹² Stanišićev odgovor, par. 4-5.

¹³ Stanišićev odgovor, par. 6-7.

¹⁴ Stanišićev odgovor, par. 8.

Prevod

dalje ukazuje na povećanu opasnost od toga da će strane u postupku biti primorane da se upuste u dugo i repetitivno unakrsno ispitivanje ukoliko se podela odobri.¹⁵

8. Stanišićeva odbrana takođe tvrdi da bi odobravanje Zahteva nanelo štetu odbrani. U skladu s tim, ona navodi da će svedok steći sudsku prednost ako čuje suštinu i smisao prigovora odbrane pre nego što svedoči drugi put i pre nego što sačini Dodatak.¹⁶ Štaviše, ona ističe da se unakrsnim ispitivanjem svedoka, bez saznanja o celini dokaza koji se iznose, uvek nanosi šteta.¹⁷

9. Na kraju, Stanišićeva odbrana podseća na tvrdnju tužilaštva da tužilaštvo sa g. Nielsenom treba da razmotri nedavno pribavljene dokumente koji nisu činili osnovu Izveštaja veštaka.¹⁸ U skladu s tim, Stanišićeva odbrana navodi da postoji opasnost da bi razgovori sa svedokom, nakon što je on pod zakletvom svedočio o relevantnim temama, mogli da dovedu u sumnju integritet postupka u celini.¹⁹

10. Kao alternativno pravno sredstvo, Stanišićeva odbrana traži da joj se dozvoli da unakrsno ispita svedoka nakon što se u sudnici izvedu svi dokazi.²⁰

C. Simatovićeva odbrana

11. Simatovićeva odbrana se protivi Zahtevu.²¹ Ona tvrdi da je nemoguće tretirati izveštaje g. Nielsena odvojeno od drugih relevantnih dokumentarnih dokaza.²² Ona dalje navodi da tužilaštvo zapravo traži dozvolu da nastavi svoju istragu sve vreme izvođenja dokaza, iako je Veće odredilo rokove za podnošenje svih izveštaja veštaka, i da bi zbog toga novi izveštaji, ako budu odobreni, išli na štetu odbrane, stvarajući neizvesnost koja podriva sposobnost odbrane da pripremi smislenu strategiju za suđenje.²³

¹⁵ Stanišićev odgovor, par. 10.

¹⁶ Stanišićev odgovor, par. 11.

¹⁷ Stanišićev odgovor, par. 12.

¹⁸ Stanišićev odgovor, par. 13.

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ Stanišićev odgovor, par. 14-15.

²¹ Simatovićev odgovor, par. 1, 5.

²² Simatovićev odgovor, par. 2.

²³ *Ibid.*

Prevod

12. Na kraju, Simatovićeve odbrana ističe da je g. Nielsen imao na raspolaganju više od godinu dana da u svoje izveštaje uključi relevantne dokumente ili da pripremi dodatke.²⁴

III DISKUSIJA

13. Veće konstatuje da pravilo 94bis Pravilnika i ustaljena sudska praksa u vezi s njim uvode veoma precizan sistem kojim se valja rukovoditi kod izvođenja dokaza veštaka.²⁵ Režim pravila 94bis usredsređen je na pismeni izveštaj pripremljen od strane datog veštaka. Kada se taj izveštaj pripremi, treba ga predati suprotnoj strani, koja zatim može ili da prihvati ili da ospori sam izveštaj ili kvalifikovanost autora i zatraži mogućnost da unakrsno ispita autora izveštaja. Veće podseća da Pravilnik ne dopušta da se dokazi veštaka uvrste isključivo putem usmenog svedočenja – tj. bez podnošenja prethodne pismene izjave i/ili izveštaja.

14. Tužilaštvo saopštava svoju nameru u pogledu pripreme Dodatka i u isto vreme traži od Veća da podeli svedočenje g. Nielsena na dva dela – prvi, usredsređen na pitanja koja se tiču Izveštaja veštaka, i drugi, vezan za budući Dodatak.

15. Tužilaštvo tvrdi da su pitanja obrađena u Izveštaju veštaka i Dodatku suštinski odvojena i omogućavaju strogu podelu u raspravi koja se na njih odnosi. Međutim, Veće primećuje da bez uvida u Dodatak ne može da odredi njegov opseg i eventualni nedostatak njegove povezanosti s Izveštajem veštaka.

16. Veće konstatuje da će, ukoliko odobri Zahtev, svedočenje g. Nielsena biti razdvojeno vremenskim periodom koji tužilaštvo namerava da iskoristi da bi sa g. Nielsenom razmotrilo činjenice i dokumente koji će se koristiti za izradu Dodatka.²⁶ Veće smatra da bilo kakva interakcija između tužilaštva i svedoka, nakon svedokovog svedočenja o temi koja bi mogla da se odnosi na njegovo buduće stupanje pred sud, nosi opasnost od nanošenja štete odbrani.

²⁴ Simatovićev odgovor, par. 3.

²⁵ Vidi pravilo 94bis Pravilnika i relevantnu sudsku praksu preciziranu u Odluci o izveštaju veštaka, par. 5-12.

²⁶ Vidi Zahtev, par. 10.

Prevod

17. Na kraju, ako se jasno ne pokaže da su sadržaj Izveštaja veštaka i sadržaj Dodatka nepovezani, Veće smatra da se ni Izveštaj veštaka ni Dodatak, iako čine odvojene dokumente, ne mogu tretirati nikako drugačije nego kao da zajedno čine dokazni predmet koji odbrana ima pravo da ospori u sudnici. Zbog toga Veće ne može da isključi mogućnost da će se bilo kakva diskusija, uključujući i osporavanje Izveštaja veštaka, nužno ponoviti tokom drugog pojavljivanja g. Nielsena. Prema tome, može da se ispostavi da pravno sredstvo traženo u Zahtevu bude u suprotnosti sa praksom ekonomičnosti suđenja.

18. Stoga je Veće mišljenja da je rešenje koje je prihvatljivije i više u skladu sa Pravilnikom to da se i Izveštaj veštaka Nielsena i budući Dodatak tretiraju kao jedan dokazni predmet koji odbrana može da osporava u celosti.

19. Pored toga, Veće podseća da Dodatak mora da ispuni uslove u pogledu procedure propisane pravilom 94*bis*. Naime, pre nego što se dozvoli da g. Nielsen svedoči o njegovom sadržaju, on mora da se obelodani odbrani. Tek nakon prijema eventualnih prigovora odbrane i samog teksta Dodatka, Veće može da donese odluku o eventualnim prigovorima koje su strane u postupku uložile i odluči da li je Dodatak prihvatljiv – tj. da li je relevantan, da li ima dokaznu vrednost i da li spada u domen ekspertize g. Nielsena – i da li g. Nielsen može i/ili treba da se pozove da svedoči.

IV DISPOZITIV

Iz gorenavedenih razloga, Veće **ODBIJA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 29. juna 2009. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]